

B. M. MARKOVIĆ:

Istorija Jugoslovenske Kolonije u Torontu Ont.

1-
2-
3-
4-
5-
6-
7-
8-
9-
10-
11-
12-
13-
14-
15-
16-
17-
18-
19-
20-
21-
22-
23-
24-
25-
26-
27-
28-
29-
30-
31-
32-
33-
34-
35-
36-
37-
38-
39-
40-
41-
42-
43-
44-
45-
46-
47-
48-
49-
50-
51-
52-
53-
54-
55-
56-
57-
58-
59-
60-
61-
62-
63-
64-
65-
66-
67-
68-
69-
70-
71-
72-
73-
74-
75-
76-
77-
78-
79-
80-
81-
82-
83-
84-
85-
86-
87-
88-
89-
90-
91-
92-
93-
94-
95-
96-
97-
98-
99-
100-

IX. Nastavak
Kosta Protić nije htio da u-
đi školu. Još prvih dana počeo
se je tući sa djacima. Dočnije je
napustio školu i stupio u Kana-
dsku vojsku. Bio je u Francus-
koj na frontu i po svršetku rata
ponova se povratio u Toronto.
Zatim se je negde izgubio i tek
1933 godine ponova se povratio
u Toronto. Pri susretu nisam ga
poznao. Bio je svukuda, po Ka-
nadi i Sjedinjenim Državama,
ali depresija ga je ponova do-
terala u Toronto. Zatim je pošao
u Borden Camp, gde su povra-
ćeni vojnici, i od tada se ništa
ne čuje za njega.

STROGE MERE PROTIVU STRANACA

Još u početku rata, u celoj
Kanadi, svi stranci morali su se
registritati. Medjutim svi oni, ko-
ji su pripadali jednoj od nepri-
jateljskih zaraćenih država (A-
ustriji, Nemačkoj, Bugarskoj i
Turskoj), morali su se vlastima
prijavljivati i svoju registraci-
ju obnavljati svakih četrnaest
dana.

Pošto su, kako izgleda, mnogi
stranci pri popisu rekli da pri-
padaju jednoj od savezničkih
zemalja to je meseca maja 1918
godine izašla jedina naredba, ko-
ja je objavljena kroz sve ovdar-
šnje novine, da svaki stranac ko-
ji ne poseduje pasos svoje drža-
ve, treba u roku od 14 dana na-
baviti dokumente od svojih drž-
avnih predstavnika sa kojim će
dokazati, da zaista pripada jed-
noj od savezničkih država. U
protivnom slučaju, da će biti ka-
žnjen sa najmanje \$50 ili zatvo-
rom a to će se ponajviše svi dot-
le dok ne nabavi sebi dokaze ko-
ja se traže.

Naši ljudi malo su polagali
važnosti ovoj tako strogoj nar-
edbi, sigurno iz nedovoljno poz-
navanja engleskog jezika ili što
su sebe smatrali saveznicima, i
niko, ko nije imao pasos, nije se
postarao da od našeg konsula na-
bavi neke isprave i tako su, mno-
go od njih, dogadjaji prosto iz-
nenadili.

Jednog večera, posle 14 dana

lo pasose od ljudi. Ko je imao
pasos, toga su ostavili unutra,
a ko nije, tome su podviknuli
da beži napolje, gde su ga, od-
mah na vratima, dočekivali po-
licajci i frontili sve jednog za
drugim. Cela četa ljudi samo sa
ove ulice pozatvarano je ovog
večera. Bilo je zatvoreno više od
50 Srba, gotovo sve članova Sr-
pske Narodne Odbrane.

Situacija je bila veoma teš-
ka. Našeg konsula u Kanadi u
to vreme nismo imali. U Ameri-
ci je postojalo naše poslanstvo
u Washingtonu, u New Yorku
jedini naš počasni-konsulat za
Ameriku i Kanadu—Konsul je
bio prof. Mihailo L. Pupin. Iste-
ga večera, kada su naši ljudi po-
hapšeni, uputili smo depešu i
Poslanstvu u Washington i kons-
ulatu u New York. U depešama
smo naglasili da su pohapšeni
članovi Srpske Narodne Odbra-
ne i tražili smo hitnu interven-
ciju.

Idućeg dana došla je depeša
od kanadske vlade iz Ottawa
Mayoru grada Toronta, u kojoj
je naredjeno da se odmah puste
na slobodu sva lica koja posedu-
ju članske karte Srpske Narod-
ne Odbrane.

Nastala je jurnjava. Mnoga
lica nisu imali članske karte u
džepu, nego kod kuće. Odbor
Srpske Narodne Odbrane imao
je pune ruke posla dok je ljude
povadio iz zatvora. Od pedeset
i nekoliko ljudi, bila su samo
dvojica koji nisu bili članovi i
oni su platili kaznu po \$50.

Ovaj slučaj opametio je mno-
ge naše ljude, koji nisu dotle
bili članovi SNO, iz ovoga
ili onoga razloga. Posle
ovog dogadjaja g. A. Pejčić, kao
sekretar SNO, imao je pune ru-
ke posla sa upisivanjem novih
članova. Ovaj slučaj kao i mno-
gi drugi, najbolje su pokazali,
šta znači biti član jedne nacion-
alne organizacije. Posle ovog
sednice SNO bile su vrlo dob-
ro posećivane. Vladala je brats-
ka sloga a ljudi su odavali sva-
ko priznanje ovoj organizaciji
koja je radila za dobro i člano-
va i Otadžbinu.

Mrs. L. H. Hamilton.

od objave ove naredbe, 4 juna
vojna policija jurila je kroz de-
lole grada u kojima su živili str-
ranci. King ulica upravo se je
mogla nazvati "Balkan", jer na
toj ulici, između Schumach i
Berkeley ulice (neki šest ulica),
živeli su sve sami stranci, od-
nosno Makedonci, Srbi i Bugari,
i jednog večera ceo kordon vo-
jne policije prepplavio je ovu ul-
licu. Napolju je stajao veliki
broj policajaca pred svakim rest-
aurantom, a po pet-šest njih u-
padalo je u restourante i traži-

GOSPODJA L. A. HAMILTON VELIKA PRIJATELJICA I DOBROTORKA SRPSKOG NARODA

Vi se sećate dolaska pok. Če-
de Mijatovića u Toronto. Seća-
te se da je sa njime putovala i
javna nacionalna radnica gos-
podjica Panhura iz Londona.
Videli ste da je g. Mijatović u
Massey Hall bio predstavljen po
gospodji L. A. Hamilton.

Nasaviće se